

VERGADERING : ALGEMEEN BESTUUR
DATUM : 14 JUNI 2011
AGENDAPUNT : 6
BIJLAGE : OB-11-25

**Onderwerp : Positie Stuurgroep Analyseangelegenheden Diervoedersector /
Werkgroep KDLL**

In het bestuur van het Productschap Diervoeder is in 2010, naar aanleiding van het verwachte tekort op de begroting 2011, uit een oogpunt van kostenbeheersing een discussie ontstaan over de adviesstructuur van het productschap. De Bestuurscommissie was derhalve gevraagd om te bezien of door middel van een nadere prioriteitstelling het tekort (op termijn) zodanig valt te verkleinen dat een heffingsverhoging niet nodig is.

In de zesde gespreksronde (6 december 2010) van de Bestuurscommissie is nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden tot besparing / bezuiniging. Met betrekking tot de adviesstructuur was de Bestuurscommissie van mening dat het aantal commissies zoveel als mogelijk beperkt moest worden met daarnaast een meer ad-hoc overlegstructuur, waaronder ook de Stuurgroep Analyseangelegenheden Diervoedersector (SAD) gerekend kan worden.

Met de leden van de SAD is vervolgens op 30 september 2010 en 31 maart 2011 uitgebreid gesproken over een toekomstige taakinvulling van de stuurgroep en de functie van de huidige bundel Onderzoeksmethoden. Samenvattend bleek het voor de SAD een wenselijke zaak om de stuurgroep als zodanig in stand te houden, maar er een andere hoedanigheid aan te geven. Dus niet zozeer als stuurgroep maar meer als een technische adviesgroep, die op ad-hoc basis vragen vanuit het bestuur beantwoordt, en bijvoorbeeld twee keer per jaar bij elkaar te komt om de actuele ontwikkelingen met elkaar te bespreken en hieruit mogelijke adviezen te filteren om aan het bestuur voor te leggen. Het bestuur heeft omgekeerd ook de gelegenheid om specifieke vragen aan de adviesgroep voor te leggen.

Deze conclusie heeft ertoe geleid dat er een notitie m.b.t. de toekomst van de SAD is opgesteld, die door de leden van de SAD van commentaar is voorzien. Hieruit blijkt ook, dat de leden van de stuurgroep in meerderheid voor de instandhouding van een expertgroep op analyseangelegenheden zijn en zich kunnen vinden in een nieuwe functie van adviserende expertgroep.

De SAD heeft de Werkgroep KDLL ingesteld voor het begeleiden van de werkzaamheden van de KDLL. De ringtesten zijn onderworpen aan de accreditatie door de Raad voor Accreditatie. Een dergelijke accreditatie vereist een College van Deskundigen. Een optie is derhalve de SAD en de Werkgroep KDLL samen te voegen tot een College van Deskundigen in het kader van de accreditatie van de KDLL, waarbij het college tevens de adviserende taken met betrekking tot analyseangelegenheden vervult.

Aangezien de SAD is ingesteld door de Commissie Kwaliteitsaangelegenheden Diervoedersector (CKD), dient de CKD conform de daarvoor geldende procedure een advies uit te brengen aan het Dagelijks Bestuur. Tijdens de afgelopen vergadering van 29 april 2011 is de genoemde notitie derhalve door de aanwezige CKD-leden besproken.

De CKD bleek eveneens voorstander te zijn van instandhouding van een expertgroep, waarin ook nutritionisten met hun kennis en expertise deelnemen en die het bestuur pro-actief adviseert, niet schroomt om zo nodig expertise buiten de eigen groep in te huren en die tevens optreedt als College van Deskundigen voor de accreditatie van de KDLL. In die zin heeft de CKD een positief advies uitgebracht aan het Dagelijks Bestuur.

ADVIES

Het Dagelijks Bestuur adviseert positief.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Geen. De leden van de Werkgroep KDLL en de SAD ontvangen geen vacatievergoeding.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Voorgesteld wordt de Werkgroep KDLL en de SAD samen te voegen tot een College van Deskundigen in het kader van de accreditatie van de werkzaamheden van de KDLL, waarbij dit college tevens fungeert als technische adviesgroep ten aanzien van analyseaangelegenheden.

BIJLAGE(N) : 1

Toekomst Stuurgroep Analyseaangelegenheden Diervoedersector (SAD)

1 Inleiding

Vanaf de jaren zeventig zijn de omvang en de betekenis van laboratoriumonderzoek in de landbouwkundige sector, waaronder de diervoedersector, sterk toegenomen. In de jaren tachtig werden daarbij de parameters met betrekking tot voedselveiligheid (vooral ongewenste stoffen) steeds belangrijker, terwijl ook het onderzoek naar de microbiologische gesteldheid in belang toenam. Als gevolg hiervan ontstond grote behoefte om voor de wettelijke en bovenwettelijke productnormen uniforme richtlijnen voor de analysemethoden op te stellen. Zodoende werd het mogelijk vast te stellen of een diervoeder wel of niet aan de geldende productnorm voldoet en de onderzoeksresultaten van verschillende diervoeder(grondstoffen) met elkaar te vergelijken.

De invoering van het GMP⁺-certificatieschema is een belangrijke stimulans geweest voor intensivering van het laboratoriumonderzoek gericht op productveiligheidskenmerken. In het kader hiervan is monsteronderzoek als verificatie van de effectiviteit van procesbeheersing of als vorm van ingangscntrole een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering geworden.

Een van de doelstellingen van het PDV-programma Analyseaangelegenheden diervoedersector 2009-2012 is:

“Het aanbieden en ontwikkelen van uniforme gestandaardiseerde en actuele analysemethoden.”¹

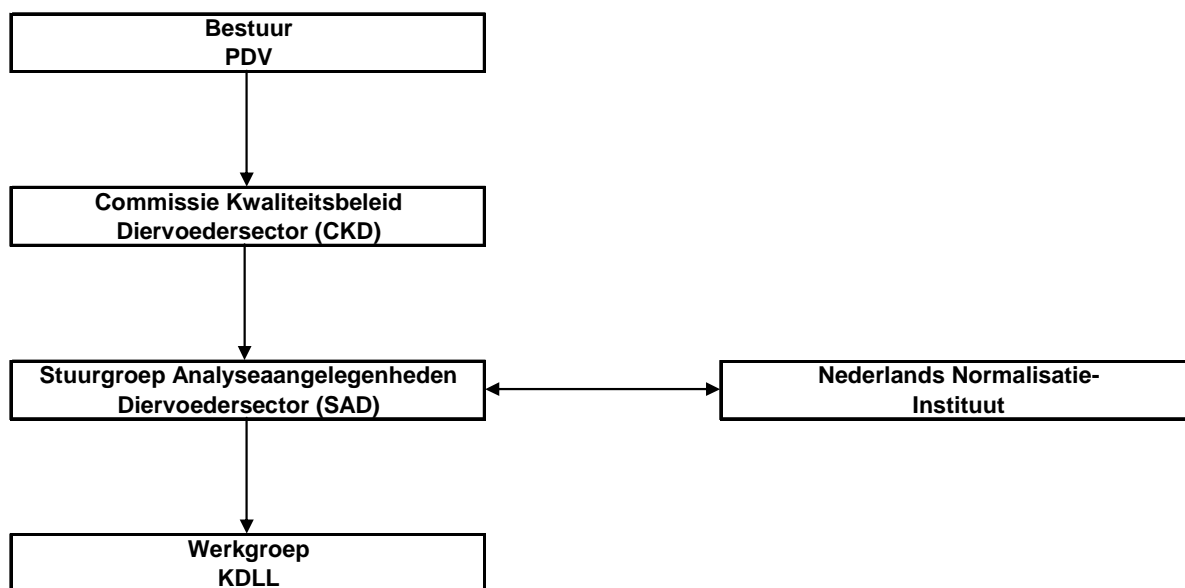
Deze doelstelling moet op de volgende wijze worden gerealiseerd:

1. het opstellen en vastleggen van nieuwe analysemethoden voor de (boven)wettelijke productnormeringen, voor zover niet beschikbaar;
2. het bijhouden van de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van bestaande analysemethoden en het verschaffen van actuele en feitelijke informatie over de opgenomen richtlijnen voor de analysemethoden door middel van de Bundel Onderzoekmethoden Diervoeders;
3. het afstemmen van de richtlijnen voor de analysemethoden met normalisatie-instituten in binnen- en buitenland;
4. het actief participeren in de NEN- en ISO-werkgroepen voor het opstellen van de analysevoorschriften;
5. het beïnvloeden / stimuleren van de nationale overheid in de EU om in CEN-verband voorschriften voor analysemethoden op te stellen, waar de diervoedersector belang bij heeft.

¹ Zie OB-08-49: Projectplan I-7: Analyseaangelegenheden diervoedersector 2009-2012. Dit projectplan is geaccordeerd in de bestuursvergadering van 12 november 2008.

2 Organisatie

De Stuurgroep Analyseaangelegenheden Diervoedersector (SAD) is ingesteld door de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector (CKD) voor de behartiging van alle analytische werkzaamheden in de diervoedersector. De SAD heeft tevens een samenwerkingsverband met het Nederlands Normalisatie-Instituut (NNI) betreffende de normalisatie. De stuurgroep heeft een zeer brede taakstelling op het terrein van laboratoriumonderzoek in de diervoedersector. De SAD zelf heeft de Werkgroep KDLL ingesteld voor de begeleiding van de werkzaamheden van de Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria. Schematisch ziet het er als volgt uit:

Het secretariaat van de SAD wordt gevoerd door het PDV.

3 Draagvlak

De Bestuurscommissie, die tot opdracht had te onderzoeken of er nog draagvlak is voor de publiekrechtelijke uitvoering van taken en activiteiten ten behoeve van de diervoedersector, heeft geconcludeerd dat er aanleiding is om – in aanvulling op de activiteiten van de organisaties van werkgevers en werknemers – te voorzien in een publiekrechtelijk instrument. Men ziet vooral een rol voor het productschap als platform en als kennisbank. Wat betreft de platformfunctie gaat het om aangelegenheden die betrekking hebben op de afstemming binnen de keten, waarbij het productschap kan fungeren als strategisch platform. Dit met het doel zo nodig een gemeenschappelijke zienswijze en aanpak te ontwikkelen. Wat betreft de functie van kennisbank stelde de commissie vast dat er behoefte is aan een centrale plaats waar informatie over wetgeving en aanverwante zaken (nationaal en EU) wordt verzameld en aan de sectoren beschikbaar wordt gesteld.

Tevens zijn enkele uitgangspunten vastgelegd voor de toekomstige werkwijze van het PDV voor het behoud van het bestuurlijke draagvlak:

- het PDV richt zich op het algemene en het overkoepelende sector- dan wel ketenbelang;
- het PDV stelt zich terughoudend op ten aanzien van aangelegenheden die ook door de bedrijven en hun brancheorganisaties kunnen worden verricht.

Specifiek met betrekking tot de analyseaangelegenheden is in de eindrapportage van de Bestuurscommissie het volgende vermeld:

“De in dit onderdeel uitgevoerde activiteiten, (t.w. (1) het organiseren van ringtesten en (2) uniformering en normalisatie van analysemethoden) worden onderschreven. Wel dient kritisch te worden gekeken naar de precieze wijze van uitvoeren.”²

4 Toekomstige activiteiten

De leden van de stuurgroep vragen zich echter af wat het nut en noodzaak van de SAD is nu de relevantie van de bundelmethode ter discussie staat. Aanpassingen in het GMP⁺-certificatieschema in 2009 hebben er al toe geleid dat het verplichtende karakter van de bundelmethode (Bundel Onderzoekmethoden Diervoeders) is komen te vervallen (acceptatie ISO 17025, zonder aanvullende voorwaarden, als gelijkwaardig aan GMP⁺ B10 en verplichte analyse bij ISO 17025 geaccrediteerde laboratoria voor grondstoffen waarvoor een minimale monsterfrequentie geldt). Nu het GMP⁺-certificatieschema ook geprivatiseerd is, is de vraag wat er nu precies van de stuurgroep wordt verwacht.

In twee vergaderingen van de stuurgroep (30 september 2010 en 31 maart 2011) is deze vraag aan de orde geweest. Geconcludeerd is dat:

- als de Bundel Onderzoekmethoden Diervoeders verdwijnt, het geen zin heeft om de SAD in stand te houden;
- als de Bundel Onderzoekmethoden Diervoeders in stand blijft, er ook (technisch) ondersteunende taken voor de SAD bestaan; in dat geval moet de Bundel aanvullend zijn op de voorwaarden van het GMP⁺ certificatieschema omdat dit schema geen methoden voorschrijft;
- er gestreefd moet worden om vooral door de EU voorgeschreven en vastgestelde methoden te hanteren;
- er mede door het groeiend aantal EU-normen de taken van de SAD op dat gebied steeds minder relevant worden.

Vanaf de oprichting heeft de SAD een actieve houding gehad. Deze is in de loop van de tijd steeds meer passief geworden, omdat er gewacht werd op vragen vanuit de sector. Tegenwoordig zijn er echter genoeg onderwerpen te benoemen waarbij de expertise van de SAD van groot nut kan zijn voor het PDV, ook in relatie tot maatschappelijk relevante onderwerpen zoals het meten van fosfaten in bepaalde diervoeder(grondstoffen) ten behoeve van de door Nederland te realiseren fosfaatreductie in dierlijke mest. Dergelijke vragen kunnen natuurlijk altijd worden voorgelegd aan het Rikilt als nationaal overheidslaboratorium. Echter ook dit instituut zal altijd afstemming willen plegen met een groep experts.

² Zie OB-11-05: Publiekrechtelijke taken / activiteiten t.b.v. de diervoedersector – Bevindingen Bestuurscommissie.

Met betrekking tot de normalisatiewerkzaamheden (zie de bijlage voor de op dit moment onderhanden zijnde projecten) geldt dat deze binnen de EU de eenduidigheid over analysemethoden en analyseresultaten bevorderen, zoals de inbreng van SAD/KDLL m.b.t. de resultaten van het ringonderzoek aflatoxinen (referentiemethode versus immuno-affiniteit in de EU-werkgroep 'Mycotoxins'. Genormaliseerde 'scheidsrechtermethoden' voorkomen veel discussies tussen de schakels in de Europese en nationale diervoeder- en dierlijke productieketen. Voor Nederland is het daarbij van groot belang dat gevalideerde Europese methoden aansluiten bij de wensen en eisen van de diverse schakels van de Nederlandse ketenen dat zij ook goed toepasbaar zijn op de typen diervoeders die in Nederland worden gebruikt. Het PDV ondersteunt het Europese normalisatietraject namens de gehele diervoedersector door subsidiëring van de werkzaamheden van het NEN-NNI op dit gebied. Het wegvallen van deze 'centrale' financiering kan leiden tot het verlies van Nederlandse invloed op het Europese normalisatietraject.

5 Voorstel

De SAD stelt de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector voor het Dagelijks Bestuur van het PDV positief te adviseren omtrent het voortbestaan van de SAD, waarbij de doelstelling zich minder richt op de functie van stuurgroep en meer op de functie van technische adviesgroep met als voornaamste taken:

1. het in beeld brengen en met elkaar bespreken van actuele ontwikkelingen m.b.t. (de normalisatie van) analysemethoden;
2. het op eigen initiatief of op verzoek adviseren van het bestuur van het PDV m.b.t. de toepassing van analysemethoden;
3. het actueel houden van de Bundel Onderzoekmethoden Diervoeder, voor zover van toepassing, met EU-methoden dan wel op andere wijze gevalideerde analysemethoden.